

WVZ

adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit

Colofon

Auteur: E. Kasanmoentalib

Met bijdragen van: E. Kuchlein, R.J. Colombijn en H. de Visser

Uitgave: WZNH, Alkmaar, april 2010

Basisontwerp DesignArbeid

Implementatie Flores Automatisering

Graag bieden wij het gemeentebestuur van Heerhugowaard het verslag aan van de werkzaamheden van de welstandscommissie in 2009. Een jaar waarin de ruimtelijke kwaliteit op lokaal, provinciaal en landelijk niveau nadrukkelijk op de agenda stond. Vanuit de statutaire doelstelling van Welstandszorg Noord-Holland (WZNH): het beoordelen en bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving in de provincie Noord-Holland, kunnen we daarom met recht van een goed jaar spreken.

De Provincie Noord-Holland presenteerde in het najaar van 2009 de ontwerp Structuurvisie Noord-Holland 2040. Wij vinden het bijzonder en verheugend dat de Provincie hierin de ruimtelijke kwaliteit - naast klimaatbestendigheid en duurzaam ruimtegebruik - als hoofdbelang van het beleid benoemt.

Natuurlijk zijn daarbij ook kanttekeningen te maken. Het thema ruimtelijke kwaliteit wordt in de ontwerp Structuurvisie beperkt tot landschappelijke, natuurlijke en recreatieve kwaliteit. Over de kwaliteit van de bebouwing spreekt de visie zich niet uit, met uitzondering van de belangrijkste cultuurhistorische objecten (molens, stolpen, landgoederen, stelling van Amsterdam) en het dorps DNA. De visie gaat hiermee voorbij aan het feit dat de ruimtelijke kwaliteit van het Noord-Hollandse landschap en van de steden en dorpen óók wezenlijk bepaald (en bedreigd) wordt door de daarin aanwezige bebouwing. Daarbij gaat het niet alleen om historische cultuurmonumenten zoals molens en stolpen, maar ook om stedelijke ontwikkelingen en landelijk wonen en agrarische bebouwing zoals kassen, boerderijen en de steeds groter wordende bijgebouwen, zoals stallen en schuren. WZNH heeft de Provincie in een reactie (onder meer) op dit hiaat gewezen.

Op nationaal niveau werd uitvoerig gedebatteerd over Mooi Nederland. Bedrijfsterreinen, infrastructuur, sleutelprojecten, landschap... van veel belangrijke ruimtelijke opgaven werd bezien op welke manier zij meer kunnen bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van Nederland. De modernisering van de monumentenzorg (MoMo) stond eveneens hoog op de agenda. De introductie van gebiedsgerichte monumentenzorg biedt goede kansen voor integrale borging van de ruimtelijke kwaliteit. Belangrijk was ook dat het bestaansrecht van welstandstoezicht als belangrijk instrument van lokaal ruimtelijk kwaliteitsbeleid opnieuw werd bevestigd. In april van dit jaar trapte de Tweede Kamer op de rem bij het voorstel van het kabinet om een welstandscommissie niet langer verplicht te stellen voor het uitvoeren van welstandstoezicht. Dat die beslissing van de Tweede Kamer een juiste is, bleek onder meer bij de presentatie van het boek Mooi Europa in oktober 2009. In alle Europese landen is ruimtelijke kwaliteitszorg een taak van de gemeenten. Het Nederlandse stelsel met onafhankelijke adviescommissies en expliciete beoordelingskaders geniet in het buitenland 'een excellente reputatie' en wordt vaak als voorbeeld genomen.

Samen met u hebben wij in 2009 aan de ruimtelijke kwaliteitszorg in uw gemeente gewerkt. Met genoegen nodigen wij u uit om met ons terug te blikken.

Dit jaarverslag heeft drie hoofdstukken: een eerste hoofdstuk over de inhoud van het beleid en de welstandsadviezen, een tweede hoofdstuk over de organisatorische aspecten van het welstandstoezicht en een slothoofdstuk met conclusies en aanbevelingen. In de bijlagen vindt u de cijfers, het verslag van het evaluatiegesprek met de portefeuillehouder en de curricula en adresgegevens.

Wij vertrouwen erop dat dit jaarverslag u een goed beeld geeft van de inspanningen om het welstandstoezicht in uw gemeente uit te voeren zoals bedoeld in uw welstandsnota. In 2010 zullen er nieuwe gemeenteraden aantreden, wij nodigen alle raadsleden bij deze van harte uit om eens een vergadering van de commissie bij te wonen om kennis te nemen van de praktijk van het welstandstoezicht. Ook op de website van WZNH (www.wznh.nu) vindt u de nodige informatie over welstandstoezicht. WZNH blijft zich ook de komende jaren inzetten voor professionele en proportionele advisering over ruimtelijke kwaliteit en wij verheugen ons erop de samenwerking met uw gemeente in 2010 te kunnen voortzetten.

Ing. R.J. Colombijn, voorzitter welstandscommissie Heerhugowaard
Drs. ing. JEF Mühren, directeur WZNH

De 'Stad van de Zon' nadert zijn voltooiing.

In dit hoofdstuk gaan wij in op

- Het effect van welstand: enkele bijzondere welstandsadviezen in 2009
- Ruimtelijke kwaliteit: andere adviezen in 2009
- Supervisie, previsie, kwaliteitsteam: begeleiding in het voortraject
- De welstandsnota: hoe functioneert het beleidskader

Het effect van welstand

De commissie heeft in 2009 weer een aantal interessante bouwplannen mogen beoordelen. Voor dit jaarverslag is een selectie gemaakt van de meest opmerkelijke plannen en beoordelingen.

Beschoeiingen aan de Jan Glijnisweg

Ook dit jaar werd de commissie geconfronteerd met regelmatig terugkerende thema's; zoals beschoeiingen.

Hoge beschoeiingen vormen meestal geen positieve bijdrage aan de kwaliteit van de openbare ruimte.

Nieuwbouw aan de Jan Glijnisweg 33 heeft bijzondere aandacht gekregen. De toekomstige bewoner heeft een aanvraag ingediend voor een hoge beschoeiing langs de slootkant. De Jan Glijnisweg heeft lintbebouwing. Kenmerkend voor sloten bij landelijke bebouwing en gebiedsinrichting zijn de lage beschoeiingen met een, vanaf deze beschoeiing, oplopend talud. Mede hierdoor ontstaat een groen open landelijk karakter met doorzichten. Een beschoeiing kan, maar zorgvuldigheid is geboden. De commissie heeft een positief advies afgegeven voor een beschoeiing met een hoogte van 1,15m. Na goedkeuring is de beschoeiing in afwijking van de bouwaanvraag met een hoogte ongeveer 1,75m uitgevoerd. Naar het oordeel van de commissie was dit teveel vanwege het ontstaan van een stedelijke kademuur in een landelijke omgeving. De hoogte wordt nu teruggebracht waarmee het doorzicht behouden blijft.

Te hoge beschoeiingen aan de Jan Glijnisweg dragen niet bij aan het landelijk karakter.

Plan gemeentewerf Beukenlaan 24

Het bouwplan is met de kopgevel op de Jan Glijnisweg georiënteerd en met één lange zijgevel op de Beukenlaan. Het bouwplan voldoet aan de welstandscriteria met betrekking tot de Jan Glijnisweg. Echter t.o.v. de Beukenlaan voldoet het bouwplan niet aan dit uitgangspunt. De commissie vraagt meer geleding langs de Beukenlaan ter plaatse. De architect heeft hiertoe de snede ter plaatse van de toegang nadrukkelijker vorm gegeven.

Nieuwbouw voor de gemeentewerf aan de Beukenlaan.

Het kunstwerk voor het Trinitas College

De commissie oordeelt positief over het initiatief en de gekozen positie op de neutrale lange gevels. Er is sprake van een autonoom object dat afwijkt van de architectuur van het gebouw. Naar de mening van de commissie is het in dit geval ook goed dat het object boven de dakrand uitkomt. Er is echter nog wel bezwaar tegen de uitwerking en de materialisatie. Naar de mening van de commissie zou het geheel robuuster mogen worden vormgegeven en ter versterking van de autonomie op iets grotere afstand van de gevel gepositioneerd mogen worden.

De aanvrager is hieraan bij de verdere uitwerking tegemoet gekomen.

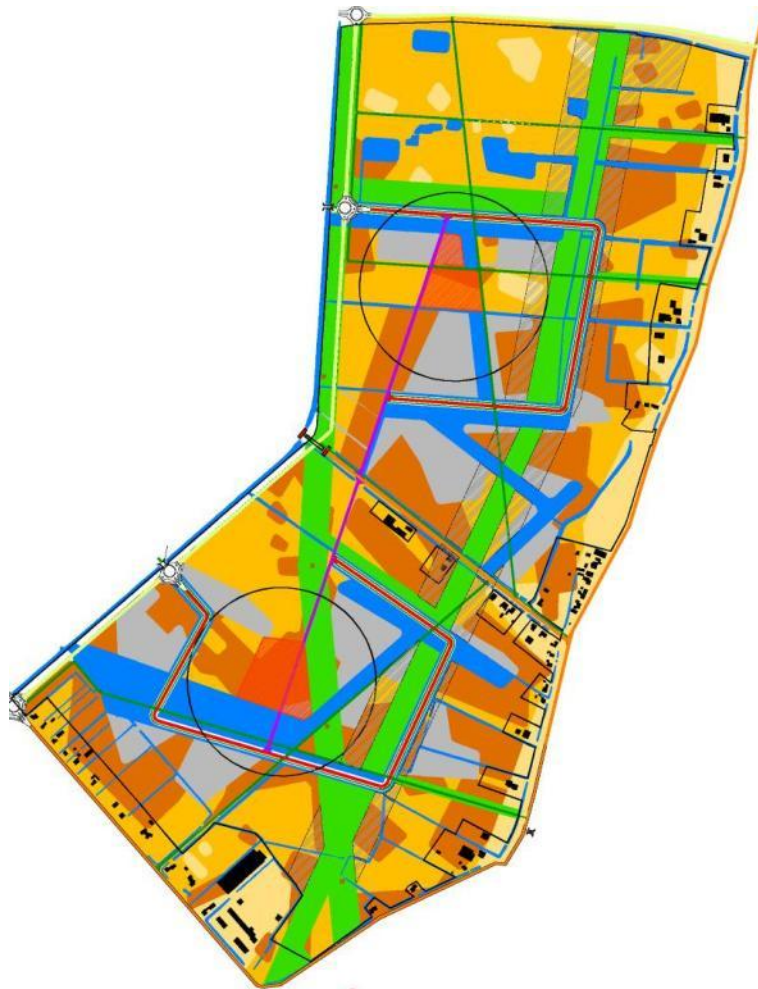
Ruimtelijke kwaliteit

In 2009 heeft de commissie het gemeentebestuur een aantal beleidsadviezen gegeven.

Beeldkwaliteitplan De Draai

Begin 2009 is bijvoorbeeld het beeldkwaliteitplan voor de nieuwe woonwijk 'De Draai' gepresenteerd. Het plan wordt ingeleid met een algehele visie waarna tien basisregels volgen waarmee de visie gestalte moet krijgen. Het rapport eindigt met een stedenbouwkundige en architectonische verdieping.

Beeldkwaliteitplan 'De Draai'.

De commissie heeft grote waardering voor het vervaardigde stuk. De commissie heeft in de vorm van een advies een bijdrage geleverd aan de compleetheid en toepasbaarheid van het beeldkwaliteitplan. De commissie heeft zich vooral toegelegd op het hanteren van de tien basisregels. Immers deze regels zijn straks de objectieve toetsingscriteria voor de commissie bij bouw aanvragen in het gebied. In algemene zin kan worden gezegd dat naar de mening van de commissie het accent te veel lag bij de te realiseren hoofdstructuur en te weinig bij het schaalniveau van de buurt. De uitwerking van de buurten en met name de stedenbouwkundige aspecten op buurtniveau bleven onderbelicht. Daarnaast was er kritiek op het vrije bouwen zonder beeldkwaliteitsregels. Naar het idee van de commissie is er niets tegen dit principe, echter het is wel van belang op welke wijze deze woningen in de wijk worden geïntegreerd. Naar het idee van de commissie zou het jammer zijn wanneer de vrije woningen afbreuk doen aan de zorgvuldige geregisseerde buurtontwerpen. Een derde besproken aspect was de eis altijd één parkeerplaats op de kavel te maken. De commissie heeft vraagtekens geplaatst of het wel verstandig is dit in alle gevallen te eisen. Deze eis is namelijk zeer bepalend voor de te kiezen stedenbouwkundige verkaveling (denk daarbij vooral aan de parkeerplaats op de kavel bij de rijwoning). Naar het idee van de commissie was deze stedenbouwkundige consequentie te weinig onderkend. De aandachtspunten zijn meegenomen door de ontwerpers van het beeldkwaliteitplan. Zij hebben toegezegd de opmerkingen te verwerken in het definitief beeldkwaliteitplan.

Supervisieteam De Draai

Vanaf mei 2009 heeft een gemandateerd lid van de commissie zitting in het supervisieteam voor De Draai. Het mandaat betreft de begeleiding van de schetsontwerpen binnen het supervisieteam tot het definitief ontwerp. Het

doel hiervan is om in een vroeg stadium de welstandsaspecten in te brengen bij de ontwikkeling van de plannen. Het gemandateerde lid bespreekt de voortgang van de planvorming periodiek met de commissie. De start is gemaakt met het vaststellen van de procedure voor de planbeoordeling. Vervolgens er is een voorgesprek geweest met catalogusbouwers, actief in de regio, met het doel informatie te verschaffen over de ambities van het plan. Het stedenbouwkundig plan voor bouwveld 1a en 1b is tevens aan de orde geweest. De voorzitter van de welstandscommissie is, ter aanvulling van het supervisieteam, hierbij aanwezig geweest. Er zijn in vooroverleg twee plannen behandeld, te weten cluster M,D,A van Van Mourik Architecten en de woningen in bouwveld 1a en 1b van BBHD Architecten. Deze plannen zullen in 2010 terugkomen in het supervisieteam en in samenhang met andere ontwikkelingen voor De Draai bekeken worden.

De welstandsnota

Als aanvulling op de welstandsnota Heerhugowaard is in 2009 een nota over het reclamebeleid vastgesteld. Deze aanvulling geeft een goede basis om reclameaanvragen te beoordelen en adviezen goed te motiveren.

Alle welstandsadviezen zijn gebaseerd op de welstandsnota.

Het merendeel van de plannen wordt beoordeeld op basis van de gebiedsgerichte en/of objectgerichte welstandscriteria (vaak in samenhang met de sneltoetscriteria).

De commissie heeft ten aanzien van deze criteria de volgende opmerkingen:

- Geconstateerd wordt dat de nota aangepast zou moeten worden bij de criteria voor dakkapellen. In geval er al een aangekapte kapel op een woning is geplaatst, dan wel dat een aangekapte dakkapel goed bij de architectuur van de woning past is het niet wenselijk dat de welstandsnota toch een platte dakkapel voorschrijft. De commissie adviseert deze aanvulling aan de criteria toe te voegen.
- Volgens de nota voldoen in sommige gebieden rieten kappen niet aan redelijke eisen van welstand. Dit criterium kan moeilijk worden gehandhaafd indien in een gebied al meerder rieten kappen voorkomen.
- Bij de beoordeling van het ontwerp voor een nieuwe stolp, wordt aanbevolen dat het de voorkeur verdient in de nota op te nemen dat een woning in de vorm van een stolp een vierkant hoofdvolume met een piramide dak van minimaal 50 graden als uitgangspunt voor het ontwerp zou moeten hebben.

In dit hoofdstuk gaan wij in op:

- Samenstelling van de commissie
- Werkwijze
- Openbaarheid
- Nieuwe koers: vooruitblik naar 2010

Samenstelling van de commissie

De stadscommissie Heerhugowaard is een van de 12 welstandscommissies die in Noord-Holland werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van WZNH.

De leden van de commissie zijn benoemd door de gemeenteraad.

De commissie was in 2009 als volgt samengesteld:

- Ing. R.J. Colombijn, stedenbouwkundige/landschapsarchitect, voorzitter
- Ir. E. Kasanmoentalib, architect bna
- E. Kuchlein, architect bna

De commissie werd ondersteund door:

- Mevr. G. Hertog-Kersten, commissiecoördinator WZNH
- D.J. Kooij, plantoelichter gemeente Heerhugowaard

Werkwijze

Aanvankelijk maakte de commissie Heerhugowaard deel uit van de regiocommissie Noord-Holland Midden, maar op verzoek van de gemeente is hier een aparte stadscommissie van gemaakt die vanaf medio 2009 vergadert in het stadhuis van Heerhugowaard.

De vergaderingen vinden plaats op de donderdag in de even weken van het jaar, in het gemeentehuis Heerhugowaard, Parelhof 1, te Heerhugowaard.

In totaal hebben er in 2009 voor de gemeente Heerhugowaard 284 planbehandelingen plaatsgevonden. Het aantal nieuwe aanvragen was 160 en het aantal aanvragen die betrekking hadden op aanvragen van voorgaande jaren was 26. Het aantal nieuwe aanvragen daalde met ruim 30 % ten opzichte van 2008. Het aantal behandelde plannen daalde iets minder (ca 25 %) omdat het aantal herhalingsplannen relatief toenam. De daling werd vooral veroorzaakt door het geringere aantal projectgebonden woningen en woningcomplexen, maar ook het aantal reclameplannen liep terug.

Het aantal plannen dat direct positief (akkoord) geadviseerd werd daalde. Bijna 70 % van de nieuw behandelende plannen werd uiteindelijk akkoord geadviseerd. De rest is nog in behandeling of negatief geadviseerd.

Er zijn tien negatieve adviezen schriftelijk gemotiveerd. Dat betekende niet dat er niet meer negatieve beoordelingen waren (in 2009: 89), maar wel dat er (nog) geen negatief eindadvies nodig was. In de meeste gevallen konden de planindieners de plannen tijdig bijstellen waarbij gebruikt werd gemaakt de adviezen van de commissie. Meer cijfers treft u aan in bijlage 1.

Op 12 november vond het jaarlijkse evaluatiegesprek met de portefeuillehouder plaats. Het verslag van het gesprek is opgenomen als bijlage 2.

Openbaarheid

De vergaderingen van de commissie zijn openbaar. Er is een 'publieke tribune' voor toehoorders en belangstellenden. Planindieners kunnen een afspraak maken om een toelichting te geven op hun plan; in sommige gevallen vraagt de commissie daar ook expliciet om. In 2009 heeft de

commissie bij 52 planbehandelingen de planindieners en/of de architect aan tafel mogen ontvangen.

Bezoekers die voor de eerste keer komen krijgen na afloop een enquêteformulier waarin waardering, kritiek en suggesties kenbaar kunnen worden gemaakt. De response is grotendeels positief tot zeer positief, ook als men aanvankelijk komt omdat men het niet eens is met het advies van de commissie.

Nieuwe koers, vooruitblik naar 2010

In 2009 heeft het bestuur van WZNH besloten tot een koerswijziging ten gunste van de gemandateerde welstandsadvies. Dit besluit is tot stand gekomen na een interne evaluatie en na consultatie van een aantal commissieleden, gemeentebestuurders en plantoelichters. Het doel van deze koerswijziging is:

- De kwaliteit van het werkproces te verhogen: een gemandateerde kan efficiënter en klantvriendelijker werken, kan vaker ter plekke zijn, het gemandateerd beoordelen kan de proportionaliteit verbeteren;
- De kosten van de welstandsadvies verlagen: zo veel mogelijk plannen door zo min mogelijk mensen laten beoordelen, en door minder plannen met een negatief eindadvies (door laagdrempelig vooroverleg);
- Het waarborgen van bestaande inhoudelijke kwaliteit: voortdurende aandacht voor de professionaliteit van gemandateerden en commissies, en de garantie van een geobjectiveerd welstandsadvies namens de commissie en op basis van gemeentelijk beleid, er is dus geen sprake van 'eenhoofdig' welstandstoezicht.

In 2009 heeft WZNH met alle aangesloten gemeenten afzonderlijk afspraken gemaakt over de implementatie van deze nieuwe koers. Deze gesprekken zijn in goede harmonie verlopen.

Voor Heerhugowaard heeft het erin geresulteerd dat Heerhugowaard een eigen stadscommissie heeft die elke 14 dagen vergadert in het Stadhuis van Heerhugowaard in kleine commissie verband, met gemandateerd architect en commissiecoördinator. Eenmaal per vier weken komt de plenaire commissie bij elkaar die de grote plannen bespreekt. Plannen die 'niet akkoord' worden geadviseerd door het gemandateerd commissielid gaan door naar de grote commissie.

4. Conclusies en aanbevelingen

Het maken van een jaarverslag is een goede aanleiding voor bezinning op het afgelopen jaar. Het vastleggen van de voortgang van de werkzaamheden en de hoogte- en de dieptepunten daarin is belangrijk, niet alleen ter herinnering aan enerverende discussies en doorslaggevende beslissingen, maar ook en juist om er wijzer en scherper van te worden.

Concluderend kunnen wij stellen dat 2009 voor de welstandscommissie een bijzonder jaar is geweest omdat de oorspronkelijke commissie Midden Nederland is omgevormd tot een stadscommissie voor Heerhugowaard. Hierdoor kan de commissie zich vanaf mei 2009 voor 100% concentreren op de ruimtelijke kwaliteit van Heerhugowaard.

De commissie is zeer verheugd dat de aanbevelingen die in het jaarverslag van 2008 zijn gedaan nagenoeg allemaal zijn opgevolgd. De commissie doet naar aanleiding van 2009 de volgende aanbeveling, zoals reeds is besproken bij het jaarlijkse evaluatiegesprek met de wethouder: de commissie adviseert het gemeentebestuur om te voorkomen dat bij stedenbouwkundige en architectonische planvorming, de functies van stedenbouwkundige, stedenbouwkundige supervisor en architect in één persoon verenigd worden. Het is de commissie het afgelopen jaar gebleken dat concentratie van functies in een dubbelrol niet automatisch leidt tot de hoogst mogelijke ruimtelijke kwaliteit.

Zonnepanelen in de 'Stad van de zon' als onderdeel van de architectuur.

Aantal planbehandelingen

In 2009 heeft de welstandscommissie voor de gemeente Heerhugowaard 284 planbehandelingen uitgevoerd voor 186 vergunningaanvragen, waarvan 26 betrekking hadden op aanvragen van voorgaande jaren.

Deze zijn als volgt verdeeld:

soort aanvraag	aantal aanvragen	aantal behandelingen	percentage herhalingen t.o.v. de aanvragen
bouwvergunning	144	231	60%
• waarvan nieuwbouw	70	123	76%
• waarvan uitbreiding	58	83	43%
• waarvan gevelwijziging	13	19	46%
préadvies	10	15	50%
reclameaanvraag	12	14	17%
adviesaanvraag handhaving	13	16	23%
overige vergaderonderwerpen	7	8	14%
totaal	186	284	53%

In vergelijking met de voorgaande jaren ontstaat het volgende beeld:

soort aanvraag	2009		2008		2007	
nieuwe aanvragen	160	56%	240	64%	210	68%
aanvragen van voorgaande jaren	26	9%	26	7%	23	7%
herhalingen	98	35%	111	29%	76	25%
totaal behandelingen	284	100%	377	100%	309	100%
préadviezen	15	5%	15	4%	13	4%

Verdeeld over de soorten bouwwerken ontstaat het volgende beeld:

soort bouwwerk	2009		2008		2007	
individuele woningen	114	40%	154	41%	111	36%
woningcomplexen	17	6%	44	12%	22	7%
bedrijfsgebouwen	90	32%	95	25%	77	25%
agrarische gebouwen	6	2%	7	2%	4	1%
openbare en bijzondere bouwwerken	25	9%	29	8%	43	14%
kleine en overige bouwwerken	17	6%	13	3%	14	5%
reclameplannen	14	5%	34	9%	34	11%
overige plannen	1	0%	1	0%	4	1%
totaal behandelingen	284	100%	377	100%	309	100%

Adviezen

De adviezen over het totaal aantal planbehandelingen zijn als volgt verdeeld:

adviezen aan B&W	2009		2008		2007	
akkoord	109	38%	148	39%	141	46%
akkoord op hoofdlijnen	12	4%	19	5%	16	5%
niet akkoord tenzij	31	11%	51	14%	53	17%
niet akkoord nader overleg	79	28%	94	25%	56	18%
niet akkoord, schriftelijk advies	10	4%	22	6%	23	7%
aanhouden	43	15%	43	11%	20	6%
totaal behandelingen	284	100%	377	100%	309	100%

Akkoord: het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand volgens de welstandsnota(positief advies).
 Akkoord op hoofdlijnen: een schetsplan voldoet op hoofdlijnen aan de welstandscriteria; het plan kan als bouwplan uitgewerkt worden. Niet akkoord, tenzij: het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand indien het aan een duidelijk omschreven voorwaarde voldoet. Niet akkoord, nader overleg: geeft de planindienner de gelegenheid binnen de wettelijke termijn het bouwplan aan te passen volgens de vigerende welstandscriteria. Niet akkoord, schriftelijk advies: het plan voldoet niet aan redelijke eisen van welstand en wordt in een brief nader toegelicht. Aanhouden: de commissie heeft meer informatie nodig om het plan te beoordelen of de ontwerper wordt uitgenodigd voor overleg.

Aantal behandelingen nieuwe aanvragen

In 2009 werden 160 nieuwe aanvragen beoordeeld. Het aantal keren dat deze aanvragen behandeld werden is als volgt:

aanvragen voor welstandsadvies	2009		2008		2007	
bij eerste behandeling akkoord (géén interventie van de welstandscommissie)	47	29%	84	35%	87	41%
bij eerste behandeling niet akkoord tenzij (kleine aanpassing nodig)	14	9%	26	11%	31	15%
bij tweede behandeling akkoord (of niet akkoord, tenzij)	24	15%	25	10%	22	10%
bij derde behandeling akkoord (of niet akkoord, tenzij)	13	8%	8	3%	2	1%
Bij een vierde of verdere behandeling akkoord of niet akkoord, tenzij	5	3%	6	3%	5	2%
nog in behandeling of definitief niet akkoord of aanvraag ingetrokken	58	36%	91	38%	63	30%
totaal nieuwe aanvragen	160	100%	240	100%	210	100%

Het aantal keren dat een nieuwe aanvraag ´terug´ komt bij de welstandscommissie geeft een indicatie van het effect van het gemeentelijke welstandsbeleid op de bouwproductie. Het is een indicatie; de preventieve werking (het anticiperen op het beleid vóór de aanvraag wordt ingediend) wordt hiermee bijvoorbeeld niet zichtbaar gemaakt.

Gemandateerde planbehandeling

Van het totaal van 284 planbehandelingen in 2009 werden er 119 door een gemandateerd commissielid uitgevoerd, dat is 42 % van het aantal planbehandelingen.

De gemandateerde adviseert namens de commissie op basis van de welstandsnota en legt hierover steeds verantwoording af aan de commissie. Een negatief advies wordt altijd alsnog voorgelegd aan de gehele commissie.

Statistiek gemeente Heerhugowaard 2009

vergaderdata	aantal plannen	waarvan herhaling	behandeld in de kleine commissie	plannen met bezoekers	akkoord	op hoofdlijnen akkoord	niet akkoord, tenzij	niet akkoord, nader overleg	niet akkoord, schriftelijk advies	aanhouden
8-1-2009	10	2	0	1	2	0	2	3	0	3
22-1-2009	13	5	6	0	3	0	1	6	0	3
5-2-2009	16	2	6	3	6	0	2	7	0	0
19-2-2009	17	9	0	4	9	1	1	5	1	0
5-3-2009	14	8	6	1	7	1	1	2	0	2
19-3-2009	11	7	3	3	5	0	2	3	0	0
2-4-2009	19	9	6	3	8	1	0	5	3	2
16-4-2009	4	2	4	1	0	2	1	1	0	0
29-4-2009	8	2	6	0	3	0	0	4	1	0
14-5-2009	9	5	4	5	3	0	2	3	0	0
28-5-2009	13	3	5	3	5	0	1	4	0	2
11-6-2009	8	5	5	3	4	0	1	1	0	2
25-6-2009	12	5	7	3	3	0	2	3	1	3
9-7-2009	18	11	8	5	4	3	5	3	1	2
23-7-2009	3	1	3	1	2	0	0	1	0	0
6-8-2009	5	2	2	1	2	0	0	2	0	1
20-8-2009	10	6	3	1	4	0	2	1	1	2
3-9-2009	14	6	9	3	9	0	1	1	0	3
17-9-2009	17	8	10	0	6	1	0	7	1	2
1-10-2009	8	3	3	4	3	0	0	5	0	0
15-10-2009	10	5	6	1	1	2	3	1	1	2
29-10-2009	10	7	7	1	6	0	1	1	0	2
12-11-2009	9	5	0	2	3	1	1	3	0	0
26-11-2009	8	3	8	0	2	0	2	3	0	1
10-12-2009	10	1	2	3	4	0	0	3	0	2
23-12-2009	8	3	0	1	5	0	0	1	0	2
totaal	284	125	119	52	109	12	31	79	10	36

Verslag evaluatiegesprek van de welstandscommissie Heerhugowaard met de wethouder van Heerhugowaard, gehouden op 12 november 2009 in het gemeentehuis van Heerhugowaard.

Aanwezig:

namens de gemeente Heerhugowaard: de heer J.W. de Boer (wethouder), mevrouw M. Körössy (hoofd afdeling omgevingsvergunning) en de heer D.J. Kooij (plantoelichter)

leden welstandscommissie: de heer R.J. Colombijn (voorzitter), de heer E. Kasanmoentalib (secretaris-architect) en de heer E. Kuchlein (architect-lid)
namens WZNH: mevrouw J. Mudde-Crezée (adjunct-directeur) en mevrouw G. Hertog-Kersten (commissiecoördinator)

Opening

De voorzitter opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom.

Jaarverslag 2008

Eén van de punten die vorig jaar bij het evaluatiegesprek aan de orde kwamen was de wens van Heerhugowaard om te vergaderen in het eigen gemeentehuis. Aan deze wens is inmiddels tegemoet gekomen, dit tot tevredenheid van de gemeente en de commissie, hoewel deze werkwijze door het geringe aantal plannen in de afgelopen periode helaas niet altijd efficiënt was.

Voorts wordt gesproken over de verschillende manieren waarop particulier opdrachtgeverschap kan worden georganiseerd. De heer De Boer merkt op dat dit bij de Antonia Korvezeetuin niet geheel tot tevredenheid is verlopen. De vraag doet zich voor in hoeverre particuliere opdrachtgevers vrijheid hebben bij hun bouwplannen. De wethouder heeft de indruk dat de ontwikkeling aan de Plaetmanstraat, een combinatie van projectmatige ontwikkeling en particulier opdrachtgeverschap, beter is verlopen. De ervaringen bij deze projecten zullen ongetwijfeld consequenties hebben voor de werkwijze in De Draai.

De commissie adviseert in de eerste plaats te sturen op stedenbouwkundige aspecten. Echter, daar waar vrije kavels worden gesitueerd tussen projectenmatige bouw, zal ook de samenhang in architectuur de nodige aandacht vereisen. De voorzitter merkt op dat er een rapport is verschenen over regelgeving bij particulier opdrachtgeverschap.

Naar aanleiding van de aanbevelingen in het jaarverslag vraagt de heer Kasanmoentalib of de aanbeveling om aanvragers van kleine bouwplannen door middel van een ondersteunende brochure van te voren goed te informeren over de sneltoetscriteria door de gemeente wordt overwogen. Hiermee kan o.a. voorkomen worden dat deze bouwplannen ambtelijk niet afgedaan kunnen worden en uiteindelijk toch in de welstandscommissie ter beoordeling worden aangeboden. Mevrouw Körössy antwoordt dat de gemeente Heerhugowaard sinds een half jaar een apart front office heeft, waar aanvragers alle benodigde informatie kunnen verkrijgen.

Naar aanleiding van een recente handhavingszaak merkt de heer Kuchlein op dat de nota weinig ondersteuning biedt bij het beoordelen van beschoeiingen en andere bouwwerken aan de waterkant, terwijl deze toch bepalend kunnen zijn voor de kwaliteit van de ruimte. De commissie hanteert de term "openbaar water", maar deze term zou ook verankerd moeten zijn in de nota.

Naar aanleiding van dit punt merkt de commissie nog op dat zij geen voorstander is van damwanden langs beeldbepalende waterkanten. Zij adviseert de gemeente hiervoor beleid te ontwikkelen; een dergelijke beleidsontwikkeling zou vanuit WZNH ondersteund kunnen worden.

De heer De Boer meldt dat hij binnenkort een symposium bezoekt waar de walkanten, in relatie tot ruimtelijke ordening bij nieuw te ontwikkelen gebieden, aan de orde komen.

Toekomstige werkwijze WZNH

Mevrouw Mudde geeft een korte toelichting op de ontwikkelingen bij WZNH. Vooruitlopend op wijzigingen in de wetgeving werd een oriëntatie en analyse uitgevoerd met betrekking tot de werkwijze van WZNH. Tegelijkertijd werden de gevolgen van de kredietcrisis voelbaar door het teruglopend aantal bouwplannen. Een en ander heeft geleid tot een aangepaste werkwijze: per gemeente zo veel mogelijk kleine bouwplannen gemandateerd beoordelen, wat in Heerhugowaard al gebeurt, en grotere ontwikkelingen beoordelen in regiocommissies, waarin een uitgebreidere expertise aanwezig kan zijn. Deze werkwijze werd eerder besproken met de heer Kooij, waarbij de heer Kooij heeft aangegeven dat de gemeente Heerhugowaard de commissie graag in eigen huis wil behouden. Gezien het kleine aantal bouwplannen van de afgelopen periode, waardoor de vergaderingen niet kostendekkend zijn, is afgesproken vanaf januari elke twee weken gemandateerd te beoordelen en slechts één maal per maand met de voltallige commissie bijeen te komen voor grotere plannen. In april zal deze werkwijze worden geëvalueerd.

Actuele ontwikkelingen

Naar aanleiding van bovenstaand punt merkt de heer De Boer op dat de crisis uiteraard ook een punt van overleg is binnen de raad en in de regio. Hij is van mening dat in Heerhugowaard nog een redelijke ontwikkeling valt te verwachten. Heerhugowaard blijft een bouwgemeente, aldus de wethouder.

Aanbevelingen

Door een recente ervaring met een project in de Stad van de Zon doet de commissie de aanbeveling om bij belangrijke projecten te waken voor belangenverstrengeling. Als de rol van ontwikkelaar, ontwerper en supervisor zijn samengebracht bij één organisatie, kan dit nadelig zijn voor de objectiviteit en de kwaliteit van de gebouwde omgeving. De heer Colombijn benadrukt het belang van een onafhankelijke eindbeoordeling. De heer De Boer onderkent het belang hiervan, maar merkt op dat de praktijk soms weerbarstig is.

Wat verder ter tafel komt

Naar aanleiding van de toekomstige regelgeving wordt gesproken over de rol van de Provincie en de verantwoordelijkheden van de gemeente. De heer De Boer is van mening dat vooral de gemeente verantwoordelijk is voor de kwaliteit. De commissie wijst erop dat, wanneer een beeldkwaliteitplan niet meer verplicht is, de eisen ten aanzien van de kwaliteit opgenomen dienen te worden in de welstandsnota.

Mevrouw Mudde meldt dat door WZNH een zienswijze wordt ingediend met betrekking tot de structuurvisie van de provincie Noord-Holland.

Tot slot merkt de heer Kasanmoentalib op dat Heerhugowaard een prettige gemeente is om voor te werken.

De voorzitter sluit zich graag bij deze opvatting aan.

Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor het gesprek, waarna de commissie overgaat tot de planbeoordeling.

Ing. Richard Colombijn, landschapsarchitect en stedenbouwkundige

Richard Colombijn is afgestudeerd als tuin- en landschapsarchitect in Boskoop en later als landschapsarchitect aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam. In november 2004 studeerde hij, na meer dan 10 jaar ervaring te hebben opgedaan bij VHP, af als stedenbouwkundige bij het SBA in Den Haag (Stichting Bureau Architectenregister). Samen met Renzo Veenstra heeft hij in 2006 bureau RRog (Richard Colombijn Renzo Veenstra Ontwerp Groep) opgericht.

Ir. Ernst Kasanmoentalib, architect

Opleiding: TU Delft, afstudeerrichting architectuur. Aanvankelijk twee jaar werkzaam als architect bij Toshe Omran architects and engineers in Teheran en vervolgens belast met de projectcoördinatie van de nieuwbouw van de Faculteit der Letteren van de Universiteit van Leiden. In 1979 oprichting van het architectenbureau

ir. Ernst Kasanmoentalib bna, in 1994 omgezet in Kasanmoentalib architecten bv. Het bureau heeft sinds de oprichting gewerkt aan woning- en utiliteitsbouwprojecten zowel nieuwbouw als hergebruik. Is sinds 1989 lid geweest van diverse welstandscommissies: het welstandscollege Almere, commissies Rayon III (Baarn eo) en Rayon V (Nieuwegein eo) van de PUWC (Provinciale Utrechtse Welstandscommissie), de commissies Achterhoek en Tiel van het Gelders Genootschap en de welstandscommissie Amsterdam Zuid-Oost en Diemen.

Egon Kuchlein, architect

Opleiding: Academie voor Beeldende Kunsten Arnhem afd. architectonisch/omgevingsontwerp, gevolgd door de Academie voor Bouwkunst Amsterdam, architectuur.

Is sinds 2000 werkzaam als zelfstandig architect te Amsterdam en heeft inmiddels een groot aantal woningontwerpen door heel Nederland op zijn naam staan. Onlangs bouwde hij o.a. eigenhandig zijn eigen huis op IJburg. Heeft ook regelmatig opdrachten voor het maken van omgevingsontwerpen, zoals het ontwerp van een recreatieve vaarroute 'de blauwe loper' door Heerhugowaard, Langendijk en Alkmaar n.a.v. structuurplan B+B, in opdracht van projectgroep HAL.